T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
ESAS NO : 2019 / 397
KARAR NO : 2019 / 415
KARAR TR : 8.7.2019

ÖZET : Yargı kararı ile tazminle yükümlü tutulan ve tazminatın tamamını ödemiş bulunan davacı Şirket tarafından, ödenen tazminattan kusur ve sorumluluğu oranındaki tutarın, olayda sorumlu olduğu ileri sürülen davalı idareden rücuen tahsili istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesigerektiği hk.

K A R A R

Davacı : G.Sig.A.Ş.
Vekilleri : Av. B. E. C.-Av. H.U.
Davalı : Karayolları Genel Müdürlüğü

O L A Y : Davacı vekili dilekçesinde; müvekkili şirket nezdinde sigortalı 54 ... 864 plaka sayılı aracın 15.11.2009 tarihinde; sürücü S. Y. sevk ve idaresinde iken, Beşiri Karayolunun 22. Km.sinde yolda bulunan mıcırın etkisiyle tek taraflı yaralamalı trafik kazası meydana geldiğini; işbu kazada dava dışı M. C. Y.'un malul kaldığını, bu nedenle gerçekleşen maddi zararının(bedeni sakatlık ve işgöremezlik) tazmini için, müvekkili şirket aleyhine İstanbul 13. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2011/650E sayılı davasının ikame edildiğini; Mahkemenin 10.11.2015 tarih, 2015/408K sayılı ilamı ile; açılan davanın kısmen kabulü ile, 95.219,71-TL tazminatın 23.02.2011 tarihinden itibaren yasal faizi ile müvekkili şirketten tahsili hususunda hüküm kurulduğunu, davacı M. C. Y. tarafından ilamın; İstanbul 11. İcra Dairesinin 2015/25946E sayılı takibi ile icraya konulduğunu, bu kez de müvekkili şirket tarafından davacı/alacaklı lehine 166.420,00-TL ödeme yapıldığını, İstanbul 13. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2011/650E 2015/408K sayılı yargılaması neticesinde 54 ... 864 plakalı sigortalı aracın sürücüsüne %50, Karayolları Genel Müdürlüğüne %50 kusur izafe edilmesine rağmen müşterek ve müteselsil sorumluluk nedeniyle İstanbul 11. İcra Dairesinin 2015/25946E sayılı icra takibi neticesi, müvekkili şirket tarafından zararın tamamının Mehmet Cihat Yeşilyurt'a ödendiğini; müvekkili şirketin zararın tamamını zarar görene ödemekle, Borçlar Kanununun 62. maddesi uyarınca davalıya rücu etme hakkına sahip olduğunu; yolun bakım ve onarımından sorumlu davalı kurumun olayın meydana gelmesinde %50 oranında kusurlu bulunduğunu ifade ederek; fazlaya ilişkin haklarının saklı kalması kaydıyla, sigorta poliçesi kapsamında sigortalı araçta zarar gören dava dışı M.C. Y.'a ödenen toplam (kusuru oranında) 83.210,00-TL tutarındaki tazminatın davalı idareden tahsiline; alacaklarına ödeme tarihinden itibaren değişen oranlarda ticari işlerde uygulanan temerrüt faizi yürütülmesine karar verilmesi istemiyle 31.5.2017 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 8.ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ:1.6.2017 gün ve E:2017/264, K:2017/232 sayı ile, "(…)Somut olayda davacı, kazanın meydana geldiği yolun yapım, bakım, onarım ve işaretlenmesinden sorumlu davalı idareye davasını yöneltmiştir.

Anayasanın 125. maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu hükme bağlanmıştır.

Olayımızda, kamu hizmetinin yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, hizmet kusuru veya başka nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının saptanması gerekmektedir.

İdarenin yürütmekle görevli olduğu bir hizmetin kuruluşunda, düzenlenişinde veya işleyişindeki nesnel nitelikli bozukluk, aksaklık veya boşluk olarak tanımlanabilen hizmet kusuru; hizmetin kötü işlemesi, geç işlemesi veya hiç işlememesi hallerinde gerçekleşmekte ve idarenin tazmin yükümlülüğünün doğmasına yol açmaktadır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunun 2/1-b maddesinde ise, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları ihlal edilenler tarafından açılan tam yargı davaları, idari dava türleri arasında sayılmıştır.

Uyuşmazlık Mahkemesi aksi görüşte ise de, Yargıtay'ın uygulamaları da bu yöndedir. (Yüksek Yargıtay 17. Hukuk Dairesi'nin 22/04/2014 gün 2014/7081 Esas 2014/6375 Karar-"Bir kamu hizmeti görmekle yükümlü davalı idareye 2918 sayılı Karayolları Trafik Yasası'nın 7/a maddesinde karayollarında mal ve can güvenliği yönünden gerekli işaretlemeleri yaparak önlemleri almak ve aldırma görevi verilmiş bulunmakta olup bu görevin 2918 sayılı Yasa'da verilmiş olması, bunun ihlali nedeniyle oluşacak zarardan dolayı idarenin özel hukuk hükümlerine tabi olacağı kuralını doğurmaz. Hizmet kusurundan kaynaklanan zararlar yönünden idare aleyhine tam yargı davasının idari yargı yerinde açılması gerekir. Esasen 2918 sayılı Yasa'nın hukuki sorumluluğa ilişkin 85 ve onu izleyen maddelerinde araç işleteninin sorumluluğu düzenlenmiş olup idarenin hizmet kusurundan kaynaklanan sorumluluğu bu yasa kapsamında tutulmuştur.)

Bu itibarla, davalı Karayolları Genel Müdürlüğü hakkındaki davanın yargı yolu (idari yargı) nedeniyle usulden reddine karar verilmiştir.

HÜKÜM : Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

Dava dilekçesinin yargı yolu nedeniyle usulden reddine…" karar vermiş, istinaf yoluna başvurulması üzerine Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 26.Hukuk Dairesi; 15.11.2018 gün ve E:2017/2225, K:2018/1628 sayı ile, istinaf başvurusunun Hukuk Muhakemeleri Kanunun 353/1.b. 1 maddesi gereğince esastan reddine karar vermiş ve Mahkeme kararı kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Ankara 8.İdare Mahkemesi: 30.1.2019 gün ve E:2019/176, K:2019/149 sayı ile, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunun 14/3-a ve 15/1-b maddeleri gereğince davanın yetki yönünden reddine karar vermiş ve dosya Batman İdare Mahkemesine gönderilmiştir.

BATMAN İDARE MAHKEMESİ: 19.4.2019 gün ve E:2019/376 sayı ile, "2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1., 2., 10., 19.1.2011 günlü Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. ve geçici 21. maddesi hükmüne; ayrıca 2918 sayılı Kanunun 110. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesinin iptal istemini reddettiği 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararına yer verdikten sonra;(…) Bu durumda, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; olayda, 54 AD 864 plakalı aracın Beşiri karayolunda seyir halinde iken yolda bulunan mıcırın etkisiyle meydana geldiği belirtilen tek taraflı yaralamalı trafik kazası neticesinde oluşan zararın, davalı idarenin hizmet kusurundan kaynaklandığı ileri sürülerek 83.210,00-TL tutarındaki zararın ödeme tarihinden itibaren işletilecek temerrüt faiziyle birlikte tazminine karar verilmesi istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Nitekim, adli ve idari yargı kolları arasındaki görev uyuşmazlıklarını çözmekle görevli Anayasal kurum olan Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 2918 sayılı Kanunun 110. maddesinin yürürlüğe girdiği 19/01/2011 tarihinden itibaren benzer uyuşmazlıklarda istikrarlı olarak verdiği kararlarda adli yargının görevli olduğuna işaret edilmektedir.

Açıklanan nedenlerle; 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi amacıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına ve bakılmakta olan davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesi'nin konu hakkında karar vermesine kadar ertelenmesin…" karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan 8.7.2019 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME:Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının Mahkemece, adli yargı dosyasının UYAP sisteminden temin edilen örneği ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, yargı kararı ile tazminle yükümlü tutulan ve tazminatın tamamını ödemiş bulunan davacı Şirket tarafından, ödenen tazminattan kusur ve sorumluluğu oranındaki tutarın, olayda sorumlu olduğu ileri sürülen Karayolları Genel Müdürlüğünden rücuen tahsili isteminden ibarettir.

Olayda, davacı şirkete sigortalı 54 ... 864 plakalı aracın, sürücüsünün sevk ve idaresinde iken, yolda bulunan mıcırın etkisiyle tek taraflı yaralamalı trafik kazası meydana geldiği, kazada dava dışı Mehmet Cihat Yeşilyurt'un malul kaldığı; bu konuyla ilgili davacı Şirket aleyhine açılan tazminat davasında İstanbul 13. Asliye Hukuk Mahkemesince, 10.11.2015 gün ve E:2011/650, K:2015/408 sayı ile davanın kısmen kabulü ile, 95.219,71-TL tazminatın yasal faizi ile davacı şirketten tahsiline karar verdiği; ilamın adı geçen kişi tarafından icraya konulduğu ve davacı şirket tarafından davacı/alacaklı lehine 166.420,00-TL ödeme yapıldığı; davacı şirket tarafından; Mahkeme kararı sonucunda, sigortalı araç sürücüsüne %50, Karayolları Genel Müdürlüğüne %50 kusur izafe edilmesine rağmen müşterek ve müteselsil sorumluluk nedeniyle İcra Dairesinin icra takibi neticesi, müvekkili tarafından zararın tamamının M. C. Y.'a ödendiği, bu nedenle Borçlar Kanunu uyarınca davalıya rücu etme hakkına sahip olduğunu belirtilerek; Karayolları Genel Müdürlüğünden %50 kusur oranına göre hesaplanan alacaklarının tahsili istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Tazminat davasına bakan İstanbul 13.Asliye Hukuk Mahkemesince, anılan dava kapsamında, saptanan kusur ve sorumluluk oranları esas alınarak davanın konusu bakımından ayrım yapılmayıp zararın idare hukuku ilkelerine göre idari yargı yerinde saptanmasının gerekeceği yolunda bir görevsizlik kararı verilmediğine ve hükmolunan tazminatın da tamamen ödenmiş olduğu belirtildiğine göre; olayda, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesinde belirtilen "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında, zarar gören tarafından açılmış bir dava yoktur.

Öte yandan, ortada, Devlete, il özel idarelerine ve belediyelere ait akitten, haksız fiil ve haksız iktisaptan doğanlar dışındaki alacakların tahsil usulünü düzenleyen 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamına giren bir kamu alacağı da bulunmamaktadır.

Belirtilen tüm bu hususlara göre, tam yargı davası niteliği taşımayan ve konusu bir kamu alacağı olmayan rücu davasının, Borçlar Kanunu hükümlerine göre adli yargı yerince çözümlenmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, Batman İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Ankara 8.Asliye Hukuk Mahkemesinin 1.6.2017 gün ve E:2017/264, K:2017/232 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Batman İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 8.Asliye Hukuk Mahkemesinin 1.6.2017 gün ve E:2017/264, K:2017/232 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 18.4.2019 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Aydemir	Nurdane
AYDIN	TUNÇ	TOPUZ